

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Excel·lentíssim Sr. Albert Castells Vilalta, Alcalde de Vic.

Benvolgut Sr. ,

Vostè sap perfectament que sempre m'ha preocupat la Ciutat i que les meves aportacions, encertades o no, han estat amb la única finalitat de dir el que objectivament penso que és el millor per la ciutat, sense cap interès personal.

He vist el curt que intervenen la Sra. Ester Coma i Xavier Farrés, regidors de l'Ajuntament on demanen la participació ciutadana, per definir l'ús de les Riberes de Vic.

Consultar a la ciutadania que faci aportacions per aconseguir convertir el Mèder en l'eix vertebrador de la Ciutat és un encert, però vull recordar que aquest objectiu és, i ha estat, la lluita de tots els consistoris: lluita difícil d'aconseguir que, a poc a poc, s'ha d'anar assolint. La biblioteca n'ha estat un pas important. Amb aquesta finalitat vaig fer, oportunament, propostes a cada revisió del POUM, tot i que no es van considerar, i ara, una vegada més, faig les aportacions següents:

1.- Considero prioritari **recollir totes les aigües brutes**, que encara s'aboquen al Meder i als torrent de St. Jaume. Cal conduir-les totes al col·lector de la depuradora. Exemple: les de sota el pont del Passeig de la Generalitat, una a prop del Pont del Remei, les més importants que conec són la de sota el Pont de Queralt i la de a pocs metres del Pont dels Països Catalans, antiga desembocadura del torrent de St. Jaume al Meder.

2.- **Netejar i endreçar les vores** des del Pont de Queralt fins el Meandre del Pas i extreure totes les infraestructures penjades sense ús (diria que la instal·lació penjada era de Can Garreta) o consolidar aquelles que estiguin en servei i totes les runes d'antics abocaments avall del pont de Can Caseta i possibles fangs de dubtosa composició dels abocaments químics. Soc partidari de mantenint aquells elements artificials que ajuden a crear tolls i refugis de fauna com les rocalles que ajuden a oxigenar l'aigua com la que hi ha de sota del Pont de can Caseta.

3.- **Augmentar la secció del pont del C/ Prat d'en Galliners sobre el Gurri**, excavant i traient terres de sota l'arcada de ponent per millorar el pas de les aigües en aquest delicat punt d'intersecció de les dues rieres.

4.- **Restaurar la resclosa del pont de Queralt i la sèquia "reg dels pellaies"** d'antics usos rentat de pells, regadiu de les hortes del Tortadès i altres, i accionament del Molí d'en Saborit. Aquesta sèquia, degudament protegida, hauria de ser el necessari corredor biològic per salvar la resclosa, recuperar i restaurar la bassa i el Molí si és possible.

5.- Cal, i crec imprescindible, **dragar la platja de sobre la resclosa**, sobretot la part de sota l'arcada del Pont de Queralt, per augmentar la làmina d'aigua a les dues arcades principals, augmentant d'aquesta manera l'efecte mirall del pont com era a començaments de segle XX. Al mateix temps, també es millora la seguretat d'evacuació al augmentar considerablement la secció de pas d'aigua en aquest punt tan delicat.

6.- Personalment no gastaria **“ni un duro” en desfer la canalització de la llera**, (al respecte, vull aclarir que el dia que es va presentar el projecte d'endegament als anys 90, vaig manifestar que no calia tocar la llera i els tècnics de l'ACA van argumentar que era necessari per conduir i augmentar la velocitat de les aigües al pas per la ciutat. La comissió ho va acceptar amb l'argument de la seguretat). Els ciutadans no entendran, ni jo tampoc, que es desfaci precisament el tram més net, endreçat, havent-hi altres prioritats més urgents com sobretot la de millorar la seguretat respecte la inundabilitat dels barris del Sud de la ciutat. El **canvi de criteri contradictori** s'hauria de justificar molt bé.

Considero que és prioritari fer despesa riu avall, riu amunt al tram del pont de la Pista “C/.Anselm Clavé” fins al Pont del tren, com a molt hi faria alguns tolls, per tal que la fauna piscícola es pugui refugiar en temps d'estiatge.

7.- Fa uns 15 anys es va fer un by-pass del torrent del Baró, “ Torrent de St. Jaume”, que ve del pla de Malla i es va fer paral·lel a l'antiga N-152, fins el Mèder **per millorar la seguretat d'inundabilitat dels Barris del Vic Sud** (Santa Anna, Horta Vermella, La Calla). Tal com vaig proposar a les al·legacions al POUM, s'ha de millorar fent un altre by-pass del Torrent de St. Jaume pel C/ St. Jaume des de la Sínia cap al Gurri en direcció a la Creu del Marcé, amb un desnivell de 10 m permet pendents del 2%. Pot ser majoritàriament a cel obert i en part soterrat com, de fet ja ho és el del traçat actual a l'Av. Països Catalans des de la Pl. Pere Mialet fins a la Serradora, i que el tram final vist, desviat fa uns anys al seu pas per la Font de Sant Pere que anava cap el Mèder per fer-lo desenbocar al Gurri. És evident que aquesta millora de la seguretat ho agrairan els barris del sector Sud, amb l'objectiu que es pogués arribar a treure la inscripció registral d'inundabilitat.

8.- Referent a la **rescloa que va fer Colomer Munmany al riu Gurri**, trauria la comporta, la rebaixaria però mantindria la lamina d'aigua superior, la qual junt amb el toll inferior són uns bons refugis biològics durant els estiatges, naturalment amb les obligades escaletes de corredor biològic.

9.- He demanat diverses vegades fer una passera, com les de la Font dels Frares, just abans de la desenbocadura del Meder al Gurri, per donar continuïtat al camí que ve del Mercer cap al Parc Roca Vinyas. Cal tenir en compte que en aquest lloc sempre hi havia hagut una passera per creuar el Meder.

10.- Parc de Can Genis i Rius, en una primera fase urgent, cal enderrocar les arrencades dels murs de l'antiga fabrica, fa massa temps que hi son, donen un aspecte d'abandonament, de ruïna i de lamentable paisatge, la ciutat no s'ho pot permetre, els ciutadans ho hem de poder utilitzar avui, no demà. Aplanar el terreny i que es pugi utilitzar per jugar, passejar, com aparcament provisional pensant en el futur “Park & ride” i fer-hi un aparcament per Autocaravanes equipat i protegit amb càmeres ja que és pròxim al centre, el costat del llevant de la ciutat és el gran oblidat, no n'hi ha cap.

11.- **Redactar i fer el projecte d'un parc fluvial ben zonificat**, en el que l'aigua ha de ser la protagonista amb el màxim de lamines d'aigua possibles junt amb el **Moli d'en Saborit**, mirar de recuperar el màxim del que queda del conjunt hidràulic, “reg-bassa-moli”, doncs crec és l'únic que tenim al municipi, el convertiria en **l'Orangerie del Parc** centre neuràlgic de les

activitats de l'esplanada o un gran espai per grans esdeveniments tot tipus esportius, musicals, etc. També podria servir de Centre Cívic de l'Horta Vermella, amb les proteccions fluvials que es considerin, cal evitar que la riera sigui una barrera, ha de ser el màxim permeable possible per connectar i vertebrar els barris de l'Horta Vermella-Caputxins-C/. de Montserrat, fent guals per travessar-la, com el que sempre hi havia hagut a la prolongació del Carrer Collsacabra,(no se perquè actualment no s'hi pot passar?) passava pel mig de les hortes (sector previst de Dotació Pública (Sed) en el POUM), per enllaçar amb el C/. Menéndez Pelayo.

Crec que si es fa amb encert el Parc pot impulsar i animar les inversions a la zona de les adoberies i entorn, on la UVIC hi té reservat un paper de revulsiu, essent l'objectiu principal obrir la ciutat al riu. Per exemple, des de l'Ajuntament s'hi podrien fer els magnífics **castells de foc de la festa major**, doncs millor lloc que aquest no n'hi ha cap. És qüestió de voluntat política fomentar activitats a l'Est de la ciutat.

12.- En relació al meandre del Pas, coneixeu perfectament la meua il·lusió de fa molts anys de fer-hi un gran llac o gran bassa, que servís també de reserva d'aigua per emergències, on portar-hi l'important recollida d' aigües netes dels barris de Sta. Clara Vella, Caputxins, Ctra de Roda, tal com s'ha fet amb molt encert als aiguamolls de les Cassasses.

Vull destacar que el "**meandre del pas**", de l'antic traçat del Gurri, recollia les aigües del sobreeixidor de la magnífica resclosa centenària del Pas que servia de reg de les moltes hortes que hi havia actuant, a més a més, com a corredor biològic. Aquesta zona es va començar a degradar pels volts de 1945 quan les pelleries van deixar curtir les pells amb calç i van començar a utilitzar productes químics. I es va perdre del tot el dia que l'ACA va decidir enderrocar la citada resclosa (crec va ser el 1990). Recuperar aquesta resclosa seria una bona manera de materialitzar la bassa amb un valor afegit relacionat a la memòria històrica de la ciutat.

13.- **Rehabilitació de les Adoberies-Prat de Galliners.**

Tots els grups amb representació política crec que tenen l'objectiu de fer un museu d'Història de l'Art de la Ciutat o equivalent, aquest ha de ser ambiciós, amb un programa museístic fet amb peces representatives des del S.I al XXI, ampliable al futur. Estic convençut que molts ciutadans i artistes, en part vinculats amb les H, cedirien obres per fer-lo el màxim representatiu. Crec que l'Ajuntament en té força a l'arxiu que, junt amb el MEV i particulars, es pot aconseguir un fons prou important per aconseguir-ho amb èxit.

És important el museu temàtic de la història de l'ofici de paraires i d'adober, que s'està fent a les dues edificacions que estan a mig rehabilitar, que explicarà el passat Adober tan important en la història de la Ciutat, crec que s'hauria de vincular amb la restauració de la pell, hi ha bons especialistes a Vic.

Tot això, que està molt bé, no és suficient per donar-li vida al barri, cal evitar l'excés de cel en la conservació i impulsar activitats econòmiques amb el màxim de flexibilitat, fer el "**barri de l'artesanía**", amb l'ajut del gremis per **recuperar la pèrdua d'oficis** per exemple, el tèxtil, petits tallers, el d'ebenista restauradors, boter tan de fusta com de pell, serraller-forjador, vitraller, mosaics, ceramista, i com no també de noves tecnologies, no estaria malament traslladar-hi

alguna dependència municipal, bars, etc. ara be sobretot veig primordial facilitar fer habitatge accessible a les plantes altes tipus loft a preus econòmics, ara cal cercar complicitats.

Junt amb una important inversió pública, cal implicar la iniciativa privada donant facilitats per fer-hi habitatges (al respecte considero no és un bon exemple la conservació i el lamentable apuntament de "Can Fargues").

Al respecte els recordo que vaig proposar de fer una unitat d'actuació discontinua, vinculant Adoberies-Genis i Rius, que no va ser possible, però de fet vostès em van donar la raó en el moment que van proposar fer habitatge social als pisos de can Genis i Rius, VPO i fins hi tot habitatges assistits, doncs fantàstic i endavant.

Aleshores proposava una franja edificable d'uns 15-20 m per fer edificacions com la dels pisos de can Genis i Rius, fins el C/. Collsacabra a redós de l'equipament del Moli d'en Saborit, aquesta possible franja de 3 o 4 blocs aïllats, és igual d'inundable que l'altre costat del carrer Prat de Galliners i defineix com crec que requereix el C/.Prat de Galliners. Aquestes edificacions ocuparien una mínima part de l'espai públic del Parc, permetria fer la urbanització del vial i vincular recursos, compensacions o concessions per facilitar la rehabilitació del Moli d'en Saborit amb el que queda de la bassa i també algun edifici de les adoberies.

Crec que amb una ferma voluntat política, això encara és possible de parlar-ho amb l'ACA, donant facilitats i aconseguint la participació privada junt amb aportació de recursos públics, per exemple subhastant o fent concessions dels terrenys que l'ajuntament disposa del Pla Parcial Portal de Queralt, just a l'altre costat de la riera per fer-hi VPO. Cal finançar-ho amb importants recursos públics i privats, sinó no ens en sortirem. Fa 30 anys que en parlem i d'aquí 30 anys encara se'n parlarà.

El tractament de la Llera del riu, en el tram de les Adoberies, ha de ser el punt revulsiu que doni continuïtat al **Parc fluvial** i faci atractiva la zona (**jo en diria "EL MIRALL"**). Un cop conduïdes les aigües brutes al col·lector general, també cal netejar i dragar la part de sota la resclosa del Pont de Queralt, ampliar el gorg per fer gran la làmina d'aigua que emmiralli tot el conjunt Adoberies-Pont de Queralt, amb una gran platja amb sorra i gespa, per prendre el sol o banyar-se, fer-hi jocs amb làmines i dolls d'aigua, aparells de gimnàstica, un parc fluvial, etc. Evidentment caldrà modificar i tractar la llera i **fer un gual-petita passera que doni continuació del C/.Aluders que pugui retenir una altra làmina d'aigua que emmiralli també les adoberies.**

Cal magnificar tan com puguem visualment el Mèder, amb el màxim respecte a l'ecologia del sistema, com ho és la platja de sobre la resclosa del Pont de Queralt. Per aquest motiu sóc un ferm defensor de retenir amb saviesa i saber jugar amb la poca aigua que tenim, retenint-la quan baixa gros i aprofitant-la també per realçar l'arquitectura de l'entorn i les visuals de la Ciutat. Aquest ús de les làmines d'aigua per emmirallar i realçar l'arquitectura és extensament emprat a Europa, tant per grans ciutats com petits municipis, del que n'és un excel·lent exemple nostrat l'Onyar de Girona al tram de les cases penjades.

També consideraria la participació de la APD de Vic per repoblar amb peixos el Riu, com s'havia fet fa anys per organitzar concursos per la mainada i que jubilats puguin gaudir de la pesca. Fer instal·lacions desmuntables com carpes, taules, bancs, terrasses, solàriums.

Aquestes instal·lacions es poden vincular a Bars o restaurants propers, avui tècnicament és possible fer estanques les plantes ensotades i baixes en previsió d'inundacions, es un sobrecost que cal considerar per fer l'estanqueïtat de les obertures d'aquestes plantes mes baixes. Cal actualitzar la normativa, avui en dia hi ha molta tecnologia per preveure baixades de les rieres i activar l'emergència de la protecció i l'estanqueïtat, per altre part els edificis de primera línia estructuralment ja han passat la prova de càrrega dels 500 anys, i els que es puguin fer nous, no tenen cap problema per suportar una riuada amb 4 o 5 m d'aigua.

En defensa del que he exposat, sóc perfectament conscient del respecte que s'ha de tenir als rius i al mar, però també cal considerar que sense la sabia intervenció humana en els molins, les fargues, les adoberies i les colònies tèxtils amb tota la infraestructura de rescloses canals, presses dels nostres rius i rieres, Catalunya no seria el mateix. Em refereixo que l'ACA ha d'entendre que es poden fer moltes coses amb seguretat, que cal acceptar i assumir el risc a les lleres dels rius. Si s'analitza bé Girona té més de la meitat del sol urbà en risc degut al Ter i l'Onyar, i molt més si es considera les presses de Sau, Susqueda i el Pasteral, i no per això es deixa de viure-hi o de continuar l'activitat econòmica a la ciutat. Per tant cal que ho reconsiderin.

S'ha d'estimular i donar facilitats als propietaris per tal que rehabilitin i facin habitatges a la zona, bonificant i ajudant-los a aconseguir subvencions europees NEXT GENERATION, simplificant la tramitació i no posant pals a les rodes com passa massa vegades. , reconvertir i fer accessibles tots els edificis amb habitatges a partir de la planta primera, evidentment preveure també aparcaments.

Per finalitzar vull afegir una última consideració, no puc entendre la lentitud de les obres, tan de rehabilitació de les edificacions de l'Ajuntament, com les obres d'urbanització de les Rambles Bisbe Perelló-Montcada. Cal agilitzar-les atès que el perjudici del sector de llevant, sobretot al Passeig, s'està ressentint molt a nivell comercial. Cal corregir amb urgència el desequilibri que s'està produint a la ciutat.

Crec que s'hauria de mirar de incloure-hi, per la millora del paisatge i de l'impacte visual de les riberes del Gurri, la neteja de la ferralla de l'antiga planta de formigonat i la restauració del Turó del Tosell.

Esperant considerin la meva aportació feta amb la millor der les intencions, cordialment els saluda.

Josep Vilamala i Aliguer

Vic, a 22 de Novembre de 2023

Arquitecte.